

„ÉLJEN A REGIONÁLIS TUDOMÁNY!”
NYUTO EMLÉKKONFERENCIA PROF. DR. RECHNITZER JÁNOS
TISZTELETÉRE 2024. NOVEMBER 15.

2024. november 15-én rendezték meg prof. dr. Rechnitzer János tiszteletére az „Éljen a regionális tudomány!” című emlékkonferenciát a HUN-REN Közgazdaságtudomány- és Regionális Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete Nyugat-magyarországi Tudományos Osztálya (HUN-REN KRTK RKI NYUTO) győri intézetében. „Rechnitzer János az »arany generáció« egyik vezéralakja volt. Ő maga nevezte aranykornak azt az időszakot (1984–2004), amikor kiteljesedett és teljes vertikumában intézményesült a regionális tudomány Magyarországon. Kihívásokkal, lehetőségekkel teli időszak volt ez, amelyben az ő alkotói kreativitása sikerrel érvényesült, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy 1995-ben, mindössze 42 évesen nyerte el a földrajztudományok doktora címet” (BERKES J. et al. 2024). Rechnitzer János intézetalapító, Győr megyei jogú város díszpolgára tiszteletére rendezett konferencián a HUN-REN KRTK RKI NYUTO osztályvezetője, prof. dr. Hardi Tamás üdvözlő szavait követően elsőként Pintér Bence, Győr polgármestere méltatta Rechnitzer János professzor úr tudományos és közéleti tevékenységét. A résztvevőket a HUN-REN KRTK RKI intézetigazgatója, dr. Varjú Viktor is köszöntette. Végül pályatársa és egyben barátja, Szörényiné prof. dr. Kukorelli Irén szakmai és személyes visszaemlékezése zárta a köszöntők sorát.

Az egynapos rendezvény délelőtti programja során plenáris előadásokat hallhattunk professzor úr pályatársaitól, akik tudományos prezentációjukat egy-egy Rechnitzer „profhoz” köthető személyes élménnyel színesítették. A plenáris előadások levezető elnöke Rechnitzer János professzor úr egyik közeli pályatársa, prof. dr. Lengyel Imre volt. Az öt plenáris előadás a regionális tudomány különböző szegmensét villantotta fel, azonban mindegyik fontos és több szempontból elgondolkodtató meglátásokat vázolt a hallgatóság elé.

A plenáris előadások sorát prof. dr. Faragó László nyitotta meg, aki „A kutatásokra ható eszmeáramlatok, különféle térfelfogások” címmel tartott előadást. A professzor úr a regionális tudományban megfigyelhető irányzatok jellemzése mellett rávilágított arra, hogy a regionális tudomány továbbéléséhez szükség van regionalistákra, magukat annak valló fiatal utánpótlásra.

Prof. dr. Szirmai Viktória „A nagyvárosok jövője: fenntarthatóak-e a mai nagyvárosok, a nagyvárosi életformák?” címmel tartotta a következő plenáris előadást, amelyben a nagyvárosok számára kihívást jelentő negatív folyamatokat, környezeti problémákat tárta fel. A harmadik plenáris előadást „A szocialista ipar térbeli szervezeti kapcsolata és változásai” címmel dr. Szaló Péter főtanácsadó mutatta be, aki az 1988-as doktori dolgozatának ismertetésével emlékezett meg Rechnitzer Jánosról. A következő plenáris előadást dr. Nagy Erika és dr. Nagy Gábor tartotta, amelynek címe: „Perifériás iparosítás és lakhatás: a társadalmi reprodukció láthatatlan(?) konfliktusai” volt. Az előadók prezentálták az iparosodó, illetve jelentős ipari bázissal rendelkező városokban kibontakozott lakhatási krízis folyamatát és ennek hatásait. Az utolsó plenáris előadást prof. dr. Hardi Tamás az „Elfeledett dunai fejlesztési tervek” címmel mutatta be, amely során betekintést kaptunk a dunai fejlesztések történeti háttérébe.

A program részeként két könyvbemutatót tartottak. Először a *Comitatus Önkormányzati Szemle* folyóirat 2024. évi őszi „In memoriam Rechnitzer János” tematikus lapszámot mutatta be a folyóirat főszerkesztő-helyettese, dr. Mezei Katalin.

A Széchenyi István Egyetem és a Comitatus Társadalomkutató Egyesület gondozásában kiadott folyóirat ezt a tematikus összeállítást Rechnitzer János professzor életműve előtti tisztelegésnek szentelte. A kötet professzor úr hat fő kutatási területéhez igazodva közöl húsz írást a kollégáktól, pályatársaktól és tanítványoktól. A másik könyvbemutatót dr. Mátyás Mónika az *Insula Magna – Táj, víz és hang a Szigetközben* című könyvről tartotta, mely kötet Jakobi Ákos, Miszlivetz Ferenc és Rechnitzer János szerkesztésében készült, s 2024-ben jelent meg. A könyvet a Gondolat Kiadó és a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete adta ki, megjelenését pedig a Széchenyi István Egyetem támogatta. A 390 oldalas műben négy nagy tematika mentén elemezték az Insula Magna-projekt tárgyát képező téregység (Szigetköz–Csallóköz) magyarországi kistáját, a Szigetközt.

A kutatóintézetben Rechnitzer János egykori irodájából egy „Rechnitzer János közösségi teret” alakítottak ki, amelynek ünnepélyes átadására is sor került a könyvbemutatókat követően. A délutáni programsorozat nyitó elemeként professzor úr műgyűjtés iránti szenvedélyére emlékezve a miniMADImax „MADI hatása a nemzetközi geometrikus művészetre” című kiállítás megnyitóját tartották meg (a kiállítás 2025. január 30-áig volt látogatható).

Az emlékkonferencia a délutáni szekcióülésekkel zárult, mely során párhuzamosan négy szekcióban (Területi politika és területfejlesztés, Tudomány és művészet, Városfejlesztési trendek, Innováció és fenntarthatóság) összesen 24 szekcióelőadás hangzott el.

A konferenciáról készült beszámoló megjelent az MTA Regionális Tudományok Bizottsága 2024. decemberi hírlevelében is.

(https://www.mrtt.hu/files/mta_rtb/RTBhirlevel2404.pdf.)

Pozsgai Andrea

IRODALOMJEGYZÉK:

BERKES J. – MEZEI K. – RÁCZ SZ. 2024: Beköszöntő. – Comitatus Önkormányzati Szemle, 2024. 3., <https://comitatus.sze.hu/bekoszonto>.